

Entrevista amb Joan M. Pujals, conseller de Cultura

per Ramon Leal i Josep Geras

«El Pont de Fusta» tenia pendent amb el Conseller Pujals una entrevista que no es va poder concretar per la última reorganització del govern de la Generalitat portada a terme pel President Pujol. Així doncs, no vam poder parlar amb Joan M. Pujals mentre va ser Conseller d'Ensenyament, però avui, amb motiu del número 200 de «El Pont de Fusta» i aprofitant la seva estada a Vila-seca durant unes molt curtes vacances, hem pogut mantenir la conversa que no s'havia produït des del seu accés al Govern de Catalunya.

Pont de Fusta: Què us satisfia més: haver arribat a Conseller d'Ensenyament o Conseller de Cultura?

Joan Maria Pujals: Parlant en termes de satisfacció és molt difícil fer una distinció, perquè en realitat és lamateixa que em va produir ser elegit alcalde. Potser, si hagués de triar, trio els càrrecs polítics per elecció i no per designació, posats a dir-ho tot i clarament. Ara, també és cert, en el meu cas per fortuna, que la designació com a Conseller sempre ha estat simultània a la meva condició cap de llista a les eleccions al Parlament de Catalunya.

Si m'interessa la cultura és també en el sentit més ampli de comunitat de vida i de treball, però és precisament per això que també m'ha interessat l'ensenyament, perquè és un dels àmbits en què més es pot incidir per transformar i millorar la nostra societat. Això, en uns anys de la meua vida va ser possible en l'àmbit municipal, després en l'àmbit intercomarcal, com a President de la Diputació, ara, en l'àmbit de tot Catalunya, primer a la conselleria d'Ensenyament i ara a la de Cultura. En termes de satisfacció, és pràcticament la mateixa.

PdeF: Com us ha influït després el fet d'haver estat alcalde?

JMP: Això que he dit abans, podria semblar un afalac a la gent del meu poble, i potser ho és, però en darrer terme també

Joan M. Pujals, el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en un moment de l'entrevista.

hi ha una cosa que és molt clara: jo, pocs mesos abans de l'any 83, quan vaig ser escollit alcalde, no creia que la meua dedicació a la política activa seria tan profunda, ja que jo havia enfocat la meua vida cap a un altre àmbit. Jo sóc conseqüència avui, de la meua vida política municipal. Sense aquesta etapa, seria molt difícil comprendre que encara estigui en política i més encara que hagi continuat cap a altres àmbits; i, de fet, fins l'any 92, quan vaig ser designat Conseller, jo vaig continuar sent alcalde. Ho vaig poder fer perquè tenia molt bon equip; sobretot, destacaria la persona que avui és l'alcalde de Vila-seca, Josep Poblet. De fet, pràcticament era ell qui portava el pes principal de l'Ajuntament durant els anys que jo vaig haver de compartir responsabilitats. Si jo he votat per Josep Poblet no és perquè siguem amics, que ho som; no és perquè haguem estat un temps junts a l'Ajuntament, que hi hem estat; no. Ho he fet perquè penso que és un gran alcalde, i que ho és per ell mateix. Josep Poblet és avui un dels polítics importants de debò que tenim a les comarques de Tarragona i segurament haurà d'anar assumint més responsabilitats que les estrictament municipals.

PdeF: Sembla que en un principi Poblet se senti més atret per la política municipi-

pal...

JMP: Sí, però Josep Poblet té la gran virtut i el gran defecte que és en política sense voler fer carrera, i precisament per això està més condemnat a fer-ne.

PdeF: Ell ens deia, després de les darreres eleccions municipals, que quan acabés el mandat seria el moment de deixar-ho, perquè ja faria 12 anys que hi seria, a l'Ajuntament.

JMP: I és ben sincer en dir això, segur. Però també és cert que altres persones procurarem que no prengui aquesta decisió, perquè no resulta gens fàcil trobar persones amb qualitats polítiques i personals com les que té Josep Poblet, i qui més està dotat, també està més obligat. Aquesta és la seva creu, però també és la sort que tenim tots plegats: que hi hagi persones com ell, i en aquest sentit, jo crec Josep Poblet haurà d'assumir noves responsabilitats en un futur més o menys immediat. No vol dir que hagi de deixar l'alcaldia, però.

PdeF: Canviant de tema, sorprèn una mica que el Conservatori de Vila-seca sembla que estigui més ben valorat que al propi poble.

JMP: Amb tota objectivitat puc ben assegurar que els dos millors conservatoris que tenim a Catalunya són el de Badalona

i el de Vila-seca, i això pel que fa als aspectes de qualitat pedagògica i formació estricta dels alumnes, per la qualitat del professorat, per tot un seguit de factors. Ara, certament, per nosaltres, per Vila-seca, el conservatori té un valor afegit que és el paper que ha jugat i que cal que continuï jugant en l'àmbit de la integració social. Aquest valor afegit jo crec que justifica tota l'atenció, sostinguda en el temps, que l'Ajuntament li ha dedicat, i, per tant, crec que una de les millors apostes que fa l'Ajuntament és la construcció del nou conservatori i auditori. Aquesta és una de les qüestions que més pot enfortir Vila-seca de cara endins i també de cara a la seva projecció exterior. De vegades es té la temptació de comparar el conservatori amb les altres entitats del poble, però aquesta no és la referència; la referència més correcta seria el paper que juga l'Institut de Formació Professional, o bé el podem posar en relació amb el que representarà d'aquí a pocs mesos, quan s'inauguri, el nou institut de batxillerat. El conservatori és un centre educatiu que, a més, té la possibilitat d'oferir una incorporació al món laboral.

PdF: Creieu que les dotacions tan culturals com d'ensenyament que tenen Salou i Vila-seca es corresponen al nombre d'habitants o estan per sobre?

JMP: Tant Salou com Vila-seca, en els darrers quinze anys, s'han dotat de tots els serveis culturals bàsics. La biblioteca de Salou és una autèntica meravella; la de Vila-seca és modèlica. En aquest sentit estem parlant de les infraestructures que compleixen els més alts nivells d'exigència, com el cas del conservatori, el centre d'exposicions de la Torre Vella, la pròpia

La música és una de les àrees culturals en les quals incideix la política de la Conselleria de Cultura.

escola de música de Salou, etc. Estem parlant de dos municipis que pel seu volum demogràfic, déu n'hi do de les infraestructures que tenen i és una transformació que em sembla innegable que s'ha realitzat en els darrers quinze anys.

PdF: Pel que fa al món del teatre, quina serà la política de la Conselleria de Cultura? Anirà adreçada a les grans obres, amb subvencions per a les grans companyies?

JMP: El fet que existeixin subvencions no és garantia que qualsevol àmbit de la creativitat cultural tingui èxit. Avui, des d'estètiques molt diverses, Catalunya és

una referència a nivell internacional en el món del teatre, per tant és molt important que l'administració no ho espatlli i afavoreixi aquesta continuïtat. Ara, aquesta realitat no es crea amb subvencions, aquesta realitat pot sorgir si al seu darrere hi ha tota una xarxa de molts grups, en moltes poblacions, que estan fent un treball que permet que la gent, des de molt jove, pugui tenir accés a grups de teatre. A Catalunya aquesta és una realitat que trobem a molts indrets, i és molt important que aquesta estructura s'aguanti. La política de subvencions ha d'anar molt enfocada a afavorir la continuïtat de tots aquests grups que són, en darrer terme, els que fan possible que molts es decantin per una opció

AMM. JOIERS, S.L.

Joieria i Relotgeria

DISSENY PERSONAL

REALÇ

REPARACIÓ EN 48 H.

Rambla Catalunya, 1

Tel. 39 17 02

VILA-SECA

BAR - RESTAURANT

Passaig PAU CASALS, 66
LA PINEDA - Vila-seca - Costa Daurada
Tel. (977) 37 06 04

Sant Jordi

JOGUINES

LLIBRERIA

PAPERERIA

Rbla. Catalunya, 6 - Tel. 39 01 71
VILA-SECA

Entrevista amb Joan M. Pujals

professional de gran nivell.

PdF: La premsa comarcal s'escrui tota en català, però a la premsa de gran tiratge sembla que li costa. Creieu que és qüestió de temps que es decanti pel català?

JMP: És una qüestió de temps i de mercat, que en darrer terme són paraules sinònimes quan parlem d'aquest tema. De fet, moltes generacions de catalans han estat condemnades a se analfabets en la seva pròpia llengua. Aquesta situació comença a canviar ara. Penseu que el decret que permet la incorporació del català, encara molt timidament, només com assignatura, dins el nostre sistema educatiu, és de l'any 78. Vol dir que només les últimes generacions han començat i acabat la seva formació en la llengua pròpia del país. Aquesta és una realitat que, sense interrupció, s'anirà consolidant cada vegada més, i, per tant, en un termini raonable, per exigència del mercat, grans diaris de difusió nacional podran incorporar, progressivament, el català.

PdF: Ara sembla que es comencen a veure suplementos en català, fins i tot als diaris esportius?

JMP: Fa quinze anys el programa esportiu més seguit al diumenge era el «Carrusel

PdF: Potser amb els mitjans actuals de traducció, resulta difícil que hi hagi una edició en català i una altra en castellà...

JMP: El gran problema de la premsa escrita és el cost del paper. Que un dels grans diaris fes una edició bilingüe, per entendre'ns, més que dificultats tècniques, té dificultats de cost. Aquest és el principal impediment perquè una iniciativa com aquesta, que jo crec que fóra positiva, tiri endavant. Estem parlant d'un àmbit on la competència és ferotge.

PdF: Com veieu el fenomen Internet. És cultura?

JMP: No només. Totes les escoles de Catalunya s'hi estan connectant, gràcies a un acord entre Ensenyament i la Fundació Catalana de Recerca. Internet afecta molts àmbits, i també el de la cultura. El govern de la Generalitat s'ha anticipat molt en la presència de Catalunya a Internet. Un dels temes que ens ha de preocupar immediatament és assegurar que en l'edició de compactes hi hagi una pista per al català. Els nostres competidors aquí són els italians. Hem d'assegurar que el català sigui una de les cinc llengües que amb normalitat admet el mercat dels CDs.

PdF: El problema és que es lluita contra el mercat i l'Administració ha de fer un esforç i no es pot deixar per si mateix.

JMP: Per situar les coses en el seu lloc just, són els mateixos problemes que tenen els grecs o que tenen els danesos. De la mateixa manera que hem aconseguit ser molt forts en el món editorial, no tenim perquè no jugar un paper important, també com a país i com a indústria, en el terreny dels compactes i del vídeo. Hem d'aprofitar tots els punts forts que tenim. Hem d'assegurar que qualsevol iniciativa que es dugui a terme es faci amb èxit. D'aquí a pocs mesos sortirà l'edició en castellà del National Geographic. Per nosaltres és fonamental que simultàniament a l'edició castellana surti l'edició catalana, perquè és un producte de prestigi que tindrà una important penetració social. Quan parlo que hem d'enfortir l'ús social del català i que per enfortir aquest ús social no n'hi ha prou només amb l'adopció de mesures legals, sinó que hem d'afavorir el prestigi social de la llengua, que en darrer terme és l'únic que pot garantir l'adhesió del parlant, estic parlant d'accions com aquesta.

PdF: Alguns membres de «El Pont de Fusta» fem també teatre i l'hem fet sempre en català. Molts dels membres del grup són, familiarment, d'expressió castellana, però el fet de fer teatre en català els facilita l'expressió en català...

JMP: Recordo que la primera vegada que Ros Marbà va venir a visitar el conservatori es va quedar meravellat després d'escoltar les interpretacions de la coral Sant Esteve d'una de les solistes que havia interpretat «El cant dels ocells», i quan la va saludar, va descobrir que parlava un andalus perfecte. Aquesta noia té nom i cognoms, i avui és directora d'un dels cors. Quan parlem d'integració, és evident que si el conservatori, el grup de teatre, etc., no fessin aquest paper, qui el faria? A més, hi ha una altra qüestió que des del punt de vista del nacionalisme polític a Catalunya cal tenir molt clara: la identitat particular de les persones mai no és incompatible amb la identitat pròpia del país de recepció. És això el que ens permet parlar d'integració, a Catalunya. Per això és tan important que hi hagi una dinàmica social i cultural activa. Per nosaltres és més important que per a molts altres països. Per nosaltres, aquest és un fet del qual no podem prescindir.

«Jo sóc conseqüència, avui, de la meua vida política municipal.»

Deportivo». Avui ja no és així. Parlàvem de premsa escrita i és evident que és la que té més dificultats pel que he explicat abans. Però, en canvi, en la televisió o en la ràdio, la penetració és molt més forta. Avui Catalunya Ràdio té una penetració importantíssima. Per què? Perquè la gent l'entén. En canvi, la premsa escrita té la dificultat afegida que la gent l'ha de saber llegir i falta l'hàbit de lectura. Aquesta transformació jo crec que no caldrà esperar un termini massa llarg perquè es produeixi. Alguns dels grans diaris avui existents a Catalunya ja s'estan plantejant quina ha de ser la seva posició d'aquí a cinc anys en matèria de llengua.

PdF: I en el «software» en català, no anem una mica a remolc?

JMP: S'ha fet molt feina en això i s'està comercialitzant bé. S'ha d'acabar de perfeccionar el moment del llançament, i amb això passa com amb els vídeos. Hem jugat bé, en el sentit que hi som, i ara hem d'acabar de perfeccionar la jugada, que vol dir sortir al mateix temps. No sempre resulta fàcil, però aquesta és precisament una de les nostres prioritats en política lingüística: assegurar que hi hagi una xarxa de distribució i una penetració en el mercat que permeti l'aparició simultània d'una pel·lícula de Disney en català i en castellà.